

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

รูปแบบการศึกษา

เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบตัดขวาง (Cross-sectional Study)

ประชากรศึกษา

ประชากรในการศึกษารั้งนี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง และ กลุ่มเสี่ยงสูงโรคความดันโลหิตสูง โดยมีการคัดเลือกกลุ่มประชากรศึกษา ดังนี้คือ

1. กลุ่มผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ที่บันทึกอยู่ในทะเบียนผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงของ รพ.สต.บ้านห้วยไผ่ ปี 2555 จำนวน 66 คน
2. กลุ่มเสี่ยงสูงโรคความดันโลหิตสูงประชาชนอายุ 35 ปีขึ้นไป ที่ได้รับการคัดกรองความเสี่ยงโรคความดันโลหิต ที่บันทึกอยู่ในทะเบียนกลุ่มเสี่ยงสูงโรคความดันโลหิตสูงของ รพ.สต.บ้านห้วยไผ่ ปี 2555 จำนวน 113 คน

เกณฑ์คัดออก

1. ไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล
2. ป่วยด้วยโรคเรื้อรังอื่นๆร่วมด้วย คือ โรคเบาหวาน ไขมันในเลือดผิดปกติ โรคเกาต์ โรคตับ โรคไตวายเรื้อรัง โรคหัวใจ โรคถุงลมโป่งพอง และ โรคต่อมไทรอยด์เป็นพิษ ที่อยู่ระหว่างการรับยารักษาโรคดังกล่าว เนื่องจากกลุ่มนี้มีโรคหลายโรค และมักได้รับคำแนะนำ และหยุดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อันเป็นปัจจัยที่จะมีผลต่อพฤติกรรมการดื่ม
3. มีความบกพร่องในด้านการรับรู้หรือไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้เข้าใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้างนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้เครื่องมือในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถาม ประกอบด้วย
  1. ข้อมูลทั่วไป
  2. ประวัติการเจ็บป่วย
  3. บันทึกผลการวัดความดันโลหิต จากบันทึกเครื่องวัดแบบดิจิทัลที่ได้รับการตรวจและรับรองมาตรฐานจากห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลไชยปราการ
2. แบบประเมินปัญหาการดื่มสุรา (AUDIT)

การรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ติดต่อประสานงาน และดำเนินการรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. ขออนุมัติหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่
2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงประธานคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขอำเภอไชยปราการ ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล และประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ตำบลหนองบัว อำเภอไชยปราการ
3. ดำเนินการอบรมผู้ช่วยรวบรวมข้อมูล คือ พนักงานเยี่ยมบ้านเทศบาลตำบลไชยปราการ ที่ทำงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยไผ่ ชี้แจงรายละเอียดในการเก็บข้อมูล และหลักการเก็บข้อมูล เทคนิคการสัมภาษณ์ ให้เข้าใจการใช้แบบสอบถามและผ่านการทดสอบการซักถามข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง
4. ชี้แจงวัตถุประสงค์การศึกษาให้กับกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา พร้อมทั้งอธิบายรายละเอียดในการเก็บข้อมูล และดำเนินการเก็บข้อมูลรายบุคคล
5. ผู้ศึกษาตรวจสอบรายละเอียด ความถูกต้อง และความครบถ้วนของข้อมูล ภายหลังการสัมภาษณ์ทันที กรณีที่มีข้อผิดพลาด หรือไม่ครบถ้วนผู้สัมภาษณ์ต้องดำเนินการสัมภาษณ์เพิ่มเติมทันที
6. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ ทุกฉบับให้ถูกต้อง จากนั้นนำข้อมูลที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว มาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบประเมินปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ จาก องค์การอนามัยโลก โดยพบว่า ค่าความไวและความจำเพาะในการวินิจฉัยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบที่เสี่ยงสูง เท่ากับร้อยละ 96 และ 98 ตามลำดับ และพบว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 นอกจากนี้ยังมีการติดตามผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยโดย AUDIT ไป 3 ปี พบว่า ผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับเสี่ยงสูง มีแนวโน้มที่เกิดปัญหาทางสังคมจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความผิดปกติทางจิต และการอยู่โรงพยาบาลมากกว่าผู้ที่ดื่มแบบปกติหรือไม่ดื่ม ดังนั้นจึงนำเครื่องมือมาใช้โดยนำมาแปลและเรียบเรียงโดย นพ.ปริทรรศน์ ศิลปะกิจ และคณะ การหาความเหมาะสมของภาษาในแบบสอบถามและแบบประเมินปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้หาความเหมาะสมของภาษาของเครื่องมือในงานศึกษาครั้งนี้ โดยนำมาปรึกษาและได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำมาแบบสอบถาม ไปใช้กับผู้ป่วยทั่วไปที่มารับบริการ ใน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยไผ่ จำนวน 10 คน เพื่อให้ข้อคิดเห็นในเรื่องของความชัดเจนของคำถาม การใช้ภาษา พบว่า ภาษามีความเหมาะสมที่นำมาใช้ได้ดี

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีขั้นตอนการพิทักษ์สิทธิกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา โดยการขออนุมัติคณะกรรมการจริยธรรมของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และขออนุญาตประธาน คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขอำเภอไชยปราการ สาธารณสุขอำเภอไชยปราการ ก่อนทำการศึกษา และได้แจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้กลุ่มประชากรศึกษารับทราบทุกประเด็นเพื่อขอความร่วมมือในการเข้าร่วม โดยความสมัครใจอย่างไม่มีการบังคับด้วยวิธีใดๆ พร้อมกันนั้นก็ได้อธิบายให้ทราบว่ากลุ่มประชากรศึกษามีสิทธิ์ที่จะไม่ให้ข้อมูลหากไม่สบายใจ และสามารถถอนตัวออกจากการศึกษาได้ทุกเมื่อหากต้องการ โดยจะไม่มีผลเสียใดๆต่อกลุ่มประชากรศึกษา ข้อมูลของกลุ่มประชากรศึกษาจะถูกเก็บไว้เป็นความลับโดยมีการใช้รหัสแทนชื่อจริง ข้อมูลที่ได้มานำมาใช้เฉพาะในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น และผลของการศึกษาจะนำเสนอข้อมูลที่เป็นภาพรวมขั้นตอนและวิธีการศึกษาจะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อกลุ่มประชากรศึกษา และกลุ่มประชากรศึกษาจะได้รับประโยชน์เกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง หากกลุ่มประชากรศึกษามีปัญหาไม่

สบายใจ หรือไม่สะดวกใจเกี่ยวกับการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษานิดีช่วยเหลือให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาตามความเหมาะสมต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีสถิติที่ใช้ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด
2. เปรียบเทียบความแตกต่างระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากแบบประเมิน AUDIT ระหว่างกลุ่มผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงและกลุ่มเสี่ยงสูงโรคความดันโลหิตสูง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ Chi-Square test

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

ระหว่างเดือน ธันวาคม 2555 ถึง มีนาคม 2556